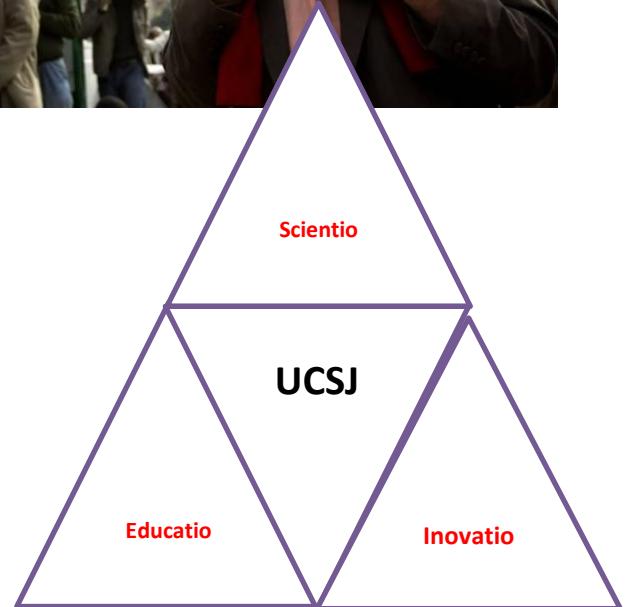

Professionsuddannelser og læring 2.0.

- Kundskaber på tværs af **tid, sted, rum og krop**
  - Konference i www.Læremiddel.dk
  - Torsdag d. 29. oktober 2011
  - Odense

- V. Johny Lauritsen
UCSJ, FU
Dekan forskning og Udvikling
jol@ucsj.dk

KULTURHISTORIE

Mundtighedskultur – fortælling – beretning –
leg - sang – musik – det auditive –
børnenes verden – ordet som det udtrykte

Skriftlighedskultur – trykkekunsten – latin – læsning
alfabetet – opgaven – rapporten – reproduktionen -
den voksnes verden – skriften som det udtrykte

Billedkultur – kameraet - fotografiet - filmen –
historien - anskuelsen – det interaktive -
bevægelsen – kroppen - de unges verden –
Billede og lyd som det udtrykte

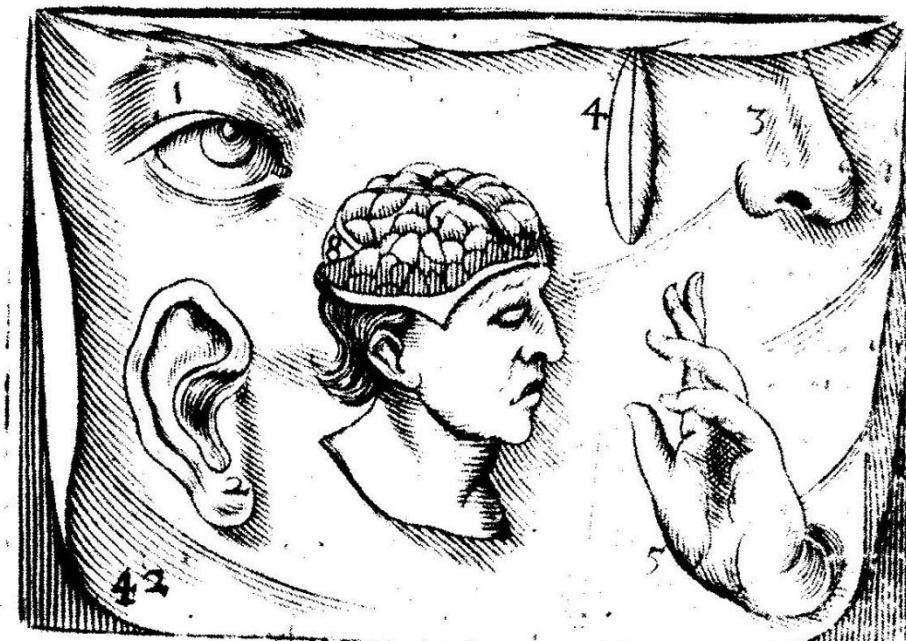
Comenius' Orbis Pictus (1658)

The skin of the senses

This representation of the senses comes from the *Orbis Sensualium Pictus* by the Czech educator John Amos Comenius. This first ever picture book for children (it contains 150 chapters and covers a wide array of topics, from the senses to the stars) was initially published in Latin and German in Nuremberg in 1658, and came out in English translation the year following. The representation is of interest for the way in which the senses are depicted as **specializations of the skin**, or extensions of **the sense of touch**, which in a sense they are: "Touch is the parent of our **eyes, ears, nose, and mouth**. It is the sense which became differentiated into the others, a fact that seems to be recognized in the age-old evaluation of touch as 'the mother of the senses'" (according to Ashley Montagu in *Touching: The Human Significance of the Skin*) or, as in this representation, their all being folds of the same sheet or cloth. The commentary (see below) is of interest for the way in which it takes up the medieval classification of the senses into "outward" and "inward," with **vision, hearing, smell, taste and the hand** (in that order) belonging to the former category and "the common sense" (*sensus communis* – not to be confused with common sense), **fantasy** (or imagination) and **memory** belonging to the latter category.

Synspunkt er både det der ses
på og dér hvorfra der ses
Kroppen glemmer aldrig
Kroppen er immanent
Kroppen forudgriber
Kroppen støder ind i
Kroppen overvinder

KROP til KROP kundskaber
Transfer og overdragelse

Johan Amos Comenius 1592 – 1670

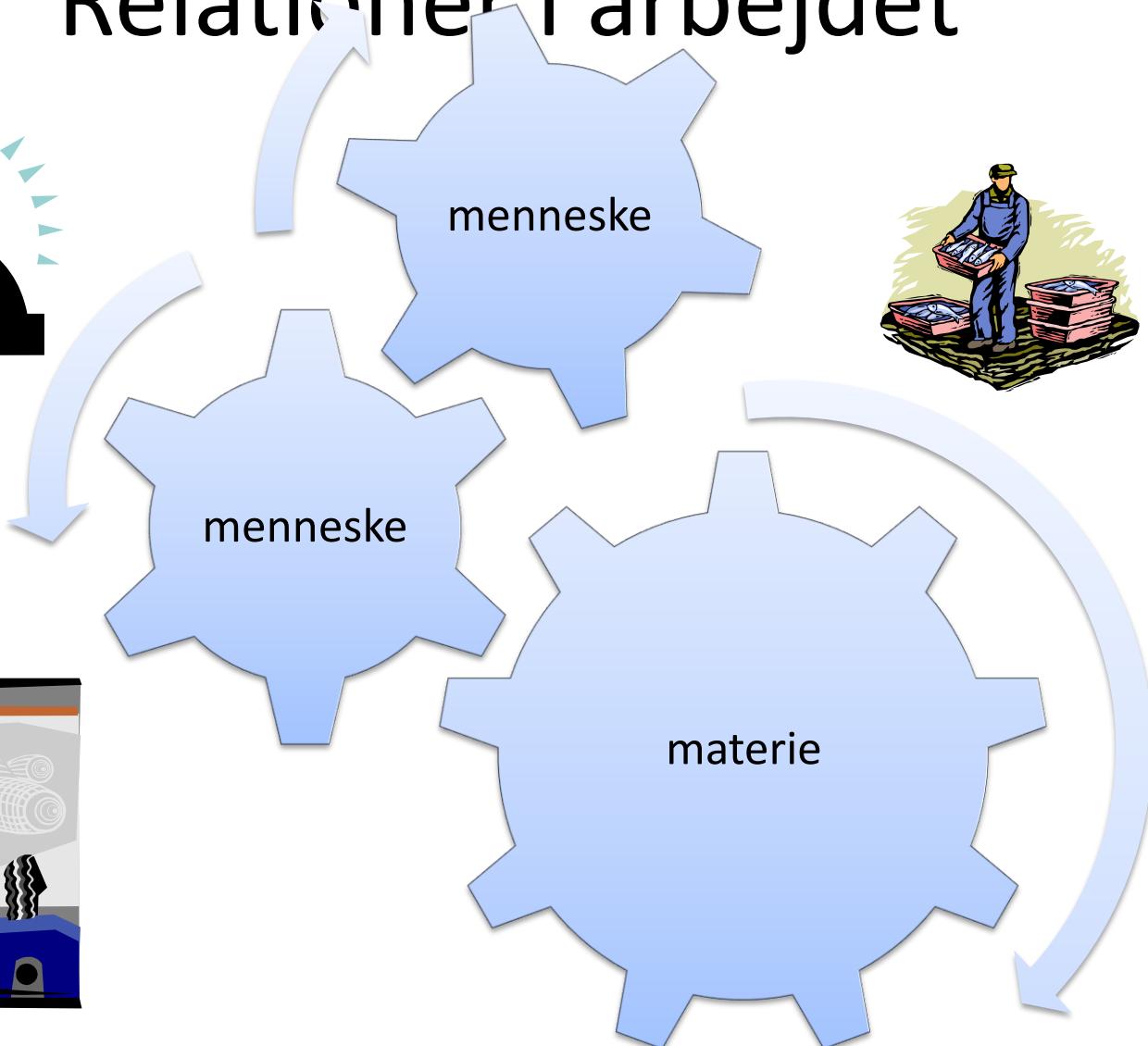
Didaktica Magna (1638) & Orbis Sensualium Pictus (1685)

Education and Culture
Lifelong learning programme
COMENIUS

Relationer i arbejdet

Læring det senmoderne?

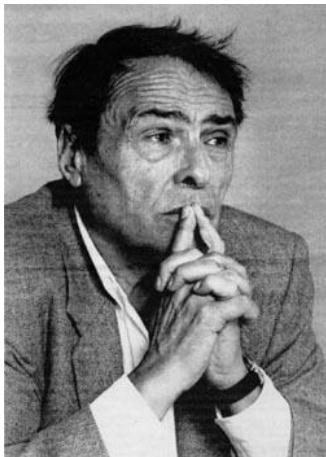
6. LES DEUX PRAXIS

Cet exemple montre seulement – en poussant l'équilibre – que la praxis développera en deux directions la relation d'inertie entre l'organe et la chose : d'une part, celui-ci devient l'inertie pour modifier celle-là (d'action originelle) mais d'autre part, dans cette dimension mentale du pratique, un contre-choc (d'ailleurs priorité comme relation) est donné : le conditionnement de l'organisme, à travers son être inerte, par travail. Ce contre-choc, longtemps maintenu entre finalités, n'apparaît d'abord que comme modifications négatives (passivisation de régions toujours larges de l'organisme par les déformations et les accidents du travail, par les maladies professionnelles, etc.) que la praxis devait seulement chercher à nier et, si possible, à détruire. Ou bien on l'utilise, mais contre l'ennemi (l'arme, c'est le coefficient d'adversité de certains processus physico-chimiques devenant outil pour anéantir l'adversaire – c'est-à-dire le contre-homme). Au début, la médecine même hésite : ou bien elle croit guérir l'organique par l'organique ou bien elle veut éliminer les résultats inertes d'un processus par des moyens mécaniques ; tout se passe à l'ombre de la praxis fétichisée. Pourtant la nouvelle direction de l'action est déjà présente partout – quelquefois explicitement, d'autres fois à l'état implicite : diriger les réactions de l'inerte, prévoir les

Practico, enerti og trampolin, fra forhindring til tilskyndelse, fra reproduktion til produktion, fra genskabelse til skabelse.

Habitus og Hexit – mellem habit og existens

Habitus:

- Varig historisk opbygget disposition der dirigerer agenters perception - også rammesat af social position,
- Kapital/felt - økonomisk, social, kulturel, symbolsk/status
- Kropslig læring – krop til krop kundskaber - mesterlærer
- Kropslig Læring – afstand felt og habitus -
- Fejtagelser, mislykkede handlinger-korrektion, ny afprøvning,
- Social aldring, don Quixote, skæve eksistenser,

Hexit:

- Praxis er træg – inertia, busser, boksning, cafeliv
- Det der bliver tilbage på bagsiden af en forandring
- Fra forhindring til tilskyndelse
- Overvindelse af vaner og rutine
- Projektet som udkast – griber fremtidens indre dyb
- Etablering af ny social praxis kræver samme sociale kræfter som gamle vaner og rutiner er fastholdt med
- (H) exis

Bourdieu: Habitus og praktisk

I. Synoptisk diagram over Bourdieu's praktiske sans.

In kap 6 "Social being, Time and the Sense of Existence"
p. 206-240 in "Pascalian Meditations", Polity Press 2000.

Fortid

Kapaciteten til at foregrive

En praktisk før-katagorisering

Erfaringer i praksis

Fortrolighed med feltet

Nutid

indskrevet i det umiddelbart givne som triggere, spor, symboler
foregrubelse/anticipation

før-optaget af det forestående

den praktiske sans

Det forestående

MØDET MELLEM
DET FORESTÅENDE,
&
FORTIDEN I DET GIVNE

som allerede tilstedevarende, virkende nutid, præcens
indskrevet i kroppen som en orientering, perception
den praktiske sans

før-optaget af fortiden, båret af Habitus
at gøre en dyd af nødvendigheden

Habitus

Varemåder og gore-måder

Kropsliggjort fortid,

Social, kulturel og økonomisk kapital

Social opvækst og nødvendigheden som dyd.

Regelmæssigheder i den sociale verden

Sartre: Hexit, træghed og projekt

II. Synoptisk diagram over Sartre's hexit, træghed, krop og contrastød

In "Critique de la Raison dialectique" Tome II (inachevé), Livre III "L'intelligibilité de L'Histoire" (Gallimard, 1985). Oversat til engelsk af Quintin Hoare i 1991, Verso, London 1991. Kap. C p. 349-393: "Praxis's særegenhed: den organiske cyklus's sprængning og Historiens fremkomst", især pkt. 6. "Les deux praxis".

Praksis II

Virkning, korrektion

Ændrede redskaber / energi

Nye mål (hentet fra fremtidens indre dyb)

Nyt projekt

Kundskab om træghed

Erfaring om træghed

Redskabernes træghed

Tingenes træghed

Øver/træner - redskaber - energioverførsel

Maskine II

Fra opbremsning til tilskyndelse

Forandre for at bevare

Træg udvendighed

(H)exit, bagsiden af en tilpasning til sikring af liv

Det vegetative moment, eftertænksomhedens øjeblik

Kroppen som træg tanke

Kroppens træghed

Træghed modstand (objectdannende)

Virkning negativ,

Contrastød

Ting: det ydre, det uorganiske, Sammenstød: Ting - Krop

Omverden

Krop, gesti, fagter : Handling

Ydersiden yderligheden Hexit stivnet organisk balance, ubevægelig

Inderligheden, indersiden,

Immanens

Det organiske,

Det indre Menneske

Praxis I

Johny Lauritsen, Glyngøre, 180811

Forandring gennem kriser

Mødet mellem Mennesker og Omgivelser
giver anledning til Sammenstød:

Cullbergs faser:

- Chockfasen
- Reaktionsfasen
- Nyorienteringsfasen
- Konsolideringsfasen

Sartres Contrastød: Vegeterende moment

Refleksion, Nyt projekt, Sammen

At gibe fremtidens indre dyb

Anticipere, Forudgripe

Indarbejde, Realisere

Vurdere, Nyt møde,

Nye sammenstød

Projet (fr) = udkast ind i fremtiden

Projekt = at gibe fremtiden

Blandede Læringsformer – ny dagligdag

3 studieformer + en ugeformat skal kombineres:

- **Matrikelundervisning (f2f)**, hvor deltagerne er til stede på samme tid på samme sted.
- **Netundervisning**, hvor deltagerne er mere uafhængige af tid og sted, men kræver en anden styring af læring, indhold og proces.
- **Parallelundervisning**, hvor deltagerne er til stede på samme tid, men på forskellige steder, hvilket stiller nye krav til underviserens formidling og stoffets organisering.
- Der etableres videokonferencefaciliteter på alle adresser.
- time/fagfordeling udarbejdes på tværs af campus
- mindstekrav til holdoprettelse og specialiseringer
- **Udfordringer til den indre logistik**
- Opbygning af kollaborativ læring og videnorganisering forudsætter fælles time-fagfordeling på tværs af campus, koordinerede skemalægning, lokalebrug, e-læring på tværs af fag, uddannelser og steder samt lektionskataloger og eksplikitering af stof.
- **UCSJ læring** kræver en ny uddannelsesfaglig og tværgående fælles indholdsstruktur der skal opbygges med koordineret f2f undervisning, definerede netopgaver indskrevet i et fælles normssystem, planlagt systematisk parallelundervisning og med forskellige opgavetyper der matcher den moderne internationale uddannelsesverden.
- **Fra dagsformat til ugeformat:** Samme ECTS pr. uge, skemalægning med undervisning og vejledning koncentreres p 2-3 dage, hjemmearbejde på de sidste 2-3 dage.

Bevægelser i videndeling

- fra fag til felt,
- fra indhold til kompetence
- fra relation til stof,
- fra stof til eksperiment
- fra eksperiment til undervisning
- Udviklingsbasering og Professionsbasering
- Studentercentreret undervisning
- Design og innovation

Kroppen i billedet?

Professionsuddannelser er vekseluddannelser!

Tale – skrive – fotografere: Hvor er kroppen i uddannelsene?

Hvorfra tales, skrives og fotograferes?

**Når der tales, hvilke krop til krop
kundskab formidles der så?**

**Når der skrives, skrives der så
ud fra kroppens placering?**

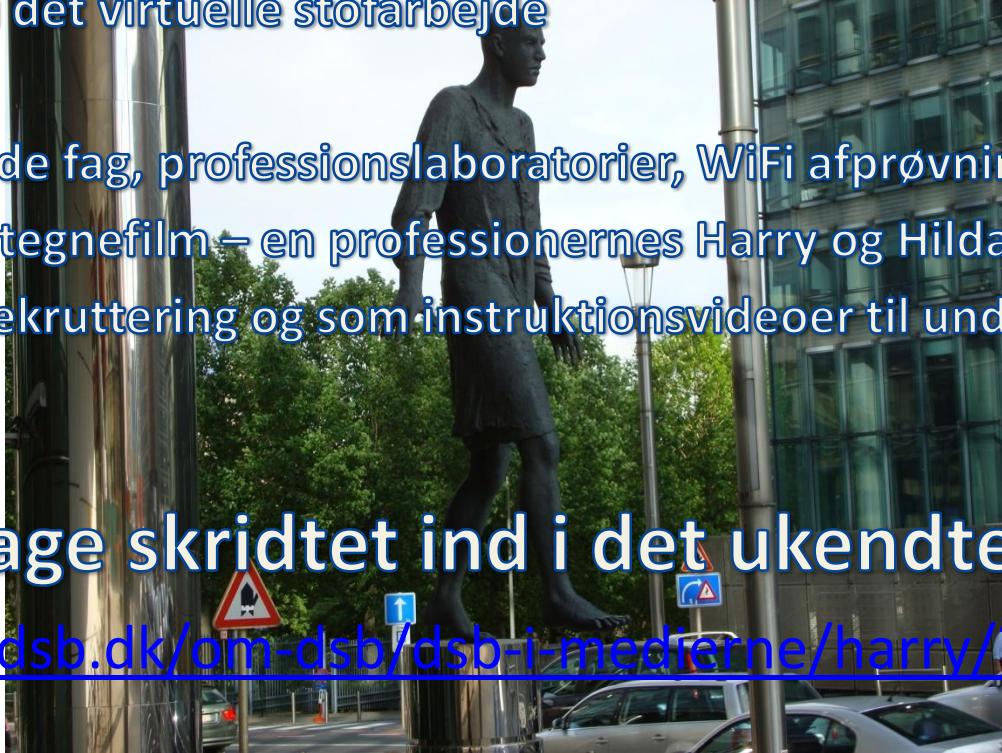
**Hvad er det der skriver:
Er det hjernen, hånden
eller er det teksten der lader sig skrive?**

**Hvilken betydning har materialet eller emnet der fotograferes
for fremstillingen af billedsekvensen?**

Udfordringer og opgaver

- At få kroppen med i billedet
  - Second Life – Augmented reality
- At skabe inter-agens både i produktion, formidling og i form og indhold
  - iterativ development
- At det praktiske moment som kropsligt fænomen medtages som

perspektiv i det virtuelle stofarbejde

Tør vi tage skridtet ind i det ukendte?

<http://www.dsb.dk/om-dsb/dsb-i-medierne/harry/?video=7091>